

دخانیات و مواد مخدر، عاملی مهم برای بروز انواع سرطان

5 تیر 1405

مصرف دخانیات و مواد مخدر علاوه بر خشکی دهان، التهاب لثه و تغییر رنگ دندان‌ها، می‌توانند زمینه‌ساز ضایعات پیش‌سرطانی و افزایش خطر سرطان دهان شوند.

مهدیه زینلی؛ متخصص بیماری‌های دهان، فک و صورت به مناسبت روز جهانی مبارزه با مواد مخدر ضمن اشاره به آثار مخرب مصرف دخانیات و مواد مخدر بر سلامت عمومی اظهار داشت: عوارض این مواد تنها به یک بخش از بدن مثل ریه محدود نمی‌شود و می‌تواند مغز و اعصاب، قلب و عروق، غدد و همچنین بروز انواع سرطان را تحت تأثیر قرار دهد.

وی با بیان اینکه آثار مخرب مصرف دخانیات در دهان نیز قابل توجه است، افزود: هر نوع دخانیات، علاوه بر مواد سمی موجود در آن، به دلیل حرارت وارد شده به بافت دهان، باعث التهاب غدد بزاقی به‌ویژه در ناحیه کام نرم می‌شود. این التهاب در ادامه به کاهش عملکرد غدد بزاقی و بروز خشکی دهان منجر خواهد شد.

عضو هیات علمی دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان ادامه داد: مصرف نوشیدنی‌ها و مواد غذایی با دمای بالا نیز آثار مشابهی بر غدد بزاقی و کام نرم دارد؛ بنابراین پرهیز از مصرف خوراکی‌ها و نوشیدنی‌های بسیار داغ توصیه می‌شود.

دکتر زینلی ضمن اشاره به اینکه مواد سمی ناشی از دود سیگار، قلیان، تریاک و سایر مواد مخدر تدخینی در بافت مخاطی بینی و دهان جذب می‌شوند، گفت: این مواد در کنار خشکی دهان، می‌توانند باعث ایجاد پلاک‌های سفید غیرقابل پاک‌شونده در دهان شوند؛ ضایعاتی که اغلب در مخاط گونه‌ها، کام نرم، زبان و کف دهان دیده می‌شوند.

دکتر زینلی یاد آور شد: این ضایعات نیازمند معاینه توسط متخصص بیماری‌های دهان هستند، زیرا در گروه ضایعات پیش‌سرطانی قرار می‌گیرند و ممکن است به بررسی‌های تکمیلی مانند نمونه‌برداری، حذف با لیزر یا جراحی و همچنین چکاپ‌های دوره‌ای نیاز داشته باشند.

وی تأکید کرد: احتمال پیشرفت این ضایعات به سمت سرطان دهان، در صورت مصرف بیشتر دخانیات و هم‌زمانی آن با مصرف الکل، افزایش می‌یابد.

وی ضمن اشاره به تأثیر مصرف مواد مخدر تدخینی بر ظاهر و سلامت دندان‌ها گفت: بوی بد دهان، تغییر رنگ دندان‌ها به زرد و سیاه، خشکی دهان و افزایش پوسیدگی‌های دندان‌ها از جمله عوارض شایع این مواد است. این پوسیدگی‌ها به‌ویژه در ناحیه طوق دندان رخ می‌دهند و در صورت پیشرفت می‌توانند

به شکستگی دندان و در نهایت از دست رفتن آن منجر شوند.

دکتر زینلی ادامه داد: مصرف مواد مخدر با کاهش خون‌رسانی به بافت‌های دهان، موفقیت برخی درمان‌های دندانپزشکی از جمله ایمپلنت را با مشکل مواجه می‌کند. از سوی دیگر، دخانیات موجب التهاب و تحلیل لثه شده و تغییر رنگ لثه نیز که غالباً برگشت‌ناپذیر است، از دیگر عوارض آن محسوب می‌شود.

وی در پایان ضمن تأکید بر نقش دندانپزشکان در شناسایی و پیشگیری از این عوارض گفت: تحقیقات نشان داده است که حتی یک مشاوره کوتاه هنگام پرسش دندانپزشک درباره مصرف سیگار یا مواد مخدر، می‌تواند بیمار را به ترک تشویق کرده و میزان موفقیت در ترک را افزایش دهد. بنابراین، شناسایی بیماران، انجام چکاپ‌های دوره‌ای و تشویق به ترک دخانیات در پیشگیری از عوارض جبران‌ناپذیر این مواد بسیار مؤثر است.